

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoCsp/15/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119466613
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6119466613.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného: Remedium Legal, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: N. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. T. R. 4, XXX XX T. B., o zaplatenie 2.650,40 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 5Csp/52/2020-146 zo dňa 19.11.2021, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

N e p r i z n á v a stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a .

II. Žalovanému nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

2. Súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy vo výške 2.650,40 eur, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.650,40 od 7.9.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok medzi postupcom Tatra banka, a.s. a žalobcom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Postupca uzatvoril so žalovaným dňa 29.6.2015 zmluvu, na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky. Žalovaný neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa zmluvy. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky sumu vo výške 2.650,40 eur. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje aj úrok z omeškania počnúc dňom od 7.9.2018, t. j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky.

Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade žalobca doložil k žalobe listinu označenú ako „Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti pôžičky“ zo dňa 19.4.2017, avšak k žalobe nepredložil žiaden dôkaz preukazujúci doručenie resp. aspoň odoslanie tejto zásielky žalovanému, preto súd listom zo dňa 25.9.2020 vyzval žalobcu, na predloženie dokladu o doručení alebo aspoň o odoslaní výzvy s upozornením na možné zosplatnenie dlhu pred tým, ako listom zo dňa 19.4.2017 zaslal žalovanému oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti pôžičky. Žalobca ani na výzvu súdu nepredložili žiaden dôkaz o tom, že by jeho právny predchodca takúto listinu doručil resp. že by ju aspoň odoslal žalovanému. Keďže v konaní nebolo preukázané, že žalobca platne nadobudol pohľadávku uplatnenú v tomto konaní od jeho právneho predchodcu, súd žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v súlade s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca, ktorý navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, aby žalobe vyhovel, alternatívne navrhol rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Má za to, že žalobca v konaní preukázal splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Bolo totiž preukázané, že žalovaný bol v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bolo preukázané, že žalovaný bol postupcom vyzývaný na úhradu svojho peňažného záväzku, a to podaním zo dňa 19.04.2017 označeným ako „Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti pôžičky“ v ktorej bol žalovaný upozornený na možnosť postúpenia pohľadávky tretej osobe. Súd prvej inštancie tak dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nakoľko v konaní bolo predloženými listinnými dôkazmi preukázané, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a k porušeniu citovaného zákonného ustanovenia zo strany žalobcu, či jeho právneho predchodcu, nedošlo. Na základe toho žalobca považuje rozsudok súdu prvej inštancie za nepreskúmateľný, čím bolo znemožnené, aby žalobca uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Má za to, že v konaní dostatočne preukázal svoju aktívnu vecnú legitimitáciu, súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Uvádza ďalej, že žalovaný žiadnym kvalifikovaným spôsobom nepoprel doručenie výziev zo strany postupcu a v tejto súvislosti poukázal na nesporné skutkové tvrdenia podľa § 151 ods. 1 CSP. Splnenie podmienok v zmysle § 92 ods.8 zákona o bankách žalobca v konaní preukázal konkrétnymi výzvami zo strany postupcu platobnou históriou úveru a skutkovými tvrdeniami, ktoré neboli v konaní žiadnym kvalifikovaným spôsobom zo strany žalovaného popreté, čo súd prvej inštancie nevyhodnotil správne. Na základe týchto dôvodov tak navrhol podanému odvolaniu vyhovieť.

4. Žalovaný sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 Zákona č.160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce podľa zásad upravených v ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania a po preskúmaní odvolania dospel k záveru, že namietané odvolacie dôvody žalobcu nie sú opodstatnené.

6. Žalobca tvrdí, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý právny predpis) alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

7. Súd prvej inštancie pokiaľ žalobu zamietol, vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, pričom nemožno mať pochybnosti ani o správnosti právneho posúdenia prejednávanej veci súdom prvej inštancie.

8. Ako je zrejmé z obsahu spisu, medzi právnym predchodcom žalobcu (Tatra banka, a.s.) a žalovaným bola dňa 29.06.2015 uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou. Z predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere je zrejmé, že žalovaný mal úver splatiť 72 splátkami, splátky boli splatné k 25. dňu v mesiaci. Je nesporné, že prvá splátka bola splatná ku dňu 25.07.2015 a teda konečná splatnosť úveru mala nastať poslednou (72-ou) splátkou, splatnou v júni 2021, čiže v čase postúpenia pohľadávky, t. j. 06.09.2018 mohol byť úver splatný v celom rozsahu iba z dôvodu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru.

9. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu túto charakteristiku nepochybne spĺňa. Súčasťou zmluvy o úvere boli bez

akýchkoľvek pochybností aj všeobecné obchodné podmienky, ktoré žalovaný ovplyvniť nemohol, nakoľko boli už vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov.

10. Pre posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku sa súd prvej inštancie opodstatnene zaoberal predovšetkým otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní, ktorou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, podľa ktorého účastník je subjektom práva (povinnosti), ktoré je predmetom konania.

11. Ako už bolo spomínané, v danom prípade zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 06.09.2018, právny predchodca žalobcu postúpil na žalobcu pohľadávku uplatňovanú v tomto konaní. Postúpenie pohľadávky vo všeobecnosti upravuje Občiansky zákonník v ust. § 524 a nasledujúce. V prejednávanej veci postupom bola banka, a preto pri rozhodovaní sa musela zohľadniť i špeciálna úprava postúpenia pohľadávky obsiahnutá v zákone č. 483/2001 Z. z. o bankách.

12. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že v konaní nebolo preukázané, aby písomná výzva (banky) zo dňa 19.04.2017 po tom, čo bol žalovaný nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splácaním jednotlivých už splatných splátok úveru, sa dostala, resp. mohla dostať do dispozičnej sféry žalovaného.

13. Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť v zmysle ustanovenia § 2 ods. 3 ZoB podlieha bankovému povoleniu na činnosť bánk, zároveň podlieha dohľadu Národnej banky Slovenska. Bez bankového povolenia nemôže nikto vykonávať bankovú činnosť.

14. Z ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB je možné vyvodiť, že spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky môže byť len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktoré sú už splatné. Teda banka má oprávnenie postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní, teda pohľadávka zodpovedajúca takémuto peňažnému záväzku je nesplácaný určitú dobu dlh.

15. Z uvedeného vyplýva, že by bolo v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by k neúnosnému právnenému stavu, ak by banky postupovali „živý úver“ na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle zákona o bankách pod dohľad NBS. V takomto prípade by sa spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou ocitli v zmluvnom vzťahu s iným nebankovým subjektom. Uvedené by bolo v rozpore s požiadavkou náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách.

16. Podľa § 92 ods. 8 ZoB, (pôvodne išlo o § 92 ods. 7 ZoB), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

17. Banka má nepochybné právo postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu. Pre takýto postup banky je nevyhnutné, aby pristúpila v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru, čo je jej výlučným oprávnením, ktoré môže banka realizovať pred postúpením pohľadávky.

18. Špecifické pôsobenie bánk, na ktoré dohliada centrálna banka, opodstatňuje záver, že s bankovým úverom, ktorý nie je splatný, nemôže nakladať nebankový subjekt. Nesplátny úver od banky je produktom banky, na ktorý dopadá dohľad centrálny banky s prísne stanovenými pravidlami pre bankový

sektor. Nebankový subjekt nie je oprávnený používať (akokoľvek) bankové oprávnenia a ani používať bankové úvery. Termín používať prirodzene zahŕňa aj zosplatnenie úveru alebo určité zavŕšenie vzťahu vyplývajúceho zo zmluvných podmienok banky.

19. Postúpenie pohľadávky je pomerne bežným právnym úkonom. Pokiaľ sa však cesia týka bankovej pohľadávky z bankového produktu, osobitný predpis dopĺňa zákonné pravidlá pre platné postúpenie. Postúpiť tak možno bankovú pohľadávku v tej časti, ktorá je po splatnosti, iba po výzve na splnenie pričom výzva musí byť písomná a musí byť zo strany banky a omeškanie trvá viac ako 90 dní.

20. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že v danej veci nemožno dospieť k inému právnemu záveru než k tomu, že pohľadávka nebola na žalobcu platne postúpená. Táto skutočnosť má za následok nedostatok aktívnej legitímácie na strane žalobcu uplatňovať bankovú pohľadávku, čo prvoinštančný súd vyhodnotil správne.

21. Majúc na zreteli uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP.

22. V odvolacom konaní nebol žalobca úspešný. Naopak fakticky plne úspešný bol žalovaný, ktorému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný bol v odvolacom konaní pasívny, k odvolaniu sa nevyjadril, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil, a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).